

Retouradres: Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum 20 januari 2016
Behandeld door M. Hering
Nummer
E-mail m.hering@amsterdam.nl
Onderwerp Inspectie rapport Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding

Vandaag hebben de inspecties Jeugd- en Gezondheidszorg het inspectierapport over Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland op de website van de Inspectie Jeugdzorg gepubliceerd. Het inspectierapport is opgesteld naar aanleiding van het onderzoek naar Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland op 30 november 2015. Bijgaand treft u dit rapport aan. In deze brief geven wij, vooruitlopend op het verbeterplan dat Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland naar aanleiding van dit rapport opstelt, een eerste reactie op de bevindingen van de inspecties.

Hieronder leest u:

- over de achtergrond van het onderzoek;
- de belangrijkste bevindingen;
- analyse van de probleempunten, welke verbetermaatregelen er door Veilig Thuis al genomen zijn en welke extra maatregelen er komende tijd nog volgen;
- over samenhang met andere verbetertrajecten.

Onderzoeksopzet

De inspecties hebben in 2015 onderzoek gedaan bij alle 26 Veilig Thuis organisaties in Nederland. Veilig Thuis is het Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling. Voor dit onderzoek is een toetsingskader (24 onderdelen) opgesteld. De inspecties stellen dat alle Veilig Thuis organisaties aan alle verwachtingen uit het toetsingskader moeten voldoen. Iedere Veilig Thuis organisatie die niet aan de norm voldoet, moet een verbeterplan opstellen.

Doel van het onderzoek van de inspecties is te bepalen in hoeverre Veilig Thuis:

- voldoet aan (wettelijke) randvoorwaarden;

- zicht houdt op de veiligheid en ervoor zorgt dat acuut onveilige situaties worden opgeheven;
- voorziet in de voorwaarden om een verantwoorde uitvoering van haar taken te kunnen realiseren.

Op 30 november 2015 hebben de inspecties Jeugd- en Gezondheidszorg een bezoek gebracht aan Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland. Het oordeel van de inspecties en een eerste reactie daarop wordt hieronder beschreven. De inspecties hebben op dit moment 16 rapporten gepubliceerd (van de 26 landelijke Veilig Thuis organisaties). Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland heeft 20 punten gekregen. Hoewel we niet aan alle eisen van de inspecties voldoen behoort Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland met een score van 20 punten tot nu toe tot de 3 landelijk best beoordeelde Veilig Thuis organisaties.

Oordeel van de inspecties over Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland

De belangrijkste bevindingen van de inspecties zijn:

Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland voldoet aan 20 van de 24 verwachtingen van het toetsingskader. Er zijn vier verbeterpunten. Het meest urgente punt volgens de inspecties is de opgelopen wachtlijst tot bijna 200 zaken van gezinnen/huishoudens die getriageerd of in onderzoek moeten worden genomen. Bij zaken die niet spoedeisend zijn kan de wachttijd oplopen en wordt niet in alle gevallen de wettelijke termijn gehaald. De inspecties vinden dit een zorgelijke situatie en willen maandelijks op de hoogte gesteld worden van de stand van zaken van de wachtlijst. Daarover zijn in regionaal verband al afspraken gemaakt met Veilig Thuis. Verderop in de brief leest u welke andere verbeterpunten door de inspecties zijn benoemd.

Verbeterplan Veilig Thuis

Sinds bekend werd dat Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland te maken kreeg met een wachtlijst heeft het college direct maatregelen getroffen. De bevindingen van de inspecties nemen wij zeer serieus. Veilig Thuis zal concrete verbetermaatregelen treffen die ertoe leiden dat voldaan wordt aan alle verwachtingen van de inspecties. De inspecties worden binnen zes weken door de regionaal bestuurlijke commissie Veilig Thuis/Regioaanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling geïnformeerd over deze verbetermaatregelen en de termijnen waarbinnen Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland de maatregelen doorvoert. De inspecties hebben aangegeven de uitvoering van de verbetermaatregelen (maandelijks) te volgen. Zodra het verbeterplan gereed is, ontvangt u dit. Het plan zal op onderstaande verbeterpunten ingaan. De genoemde criteria verwijzen naar de nummering van het toetsingskader.

2.1 criterium 1.1

I. Een vertrouwensarts is 24/7 bereikbaar

Reactie:

De vertrouwensartsen zijn op dit moment alleen binnen kantoortijden bereikbaar. Dat wordt erkend door Veilig Thuis. Buiten kantooruren kan een beroep gedaan worden op (forensisch) artsen en verpleegkundigen van de piketdienst van de GGD, maar hier ontbreekt naar het oordeel van de inspecties de specifieke kennis van een vertrouwensarts. Dit is een landelijk

aandachtspunt. Er ligt al een concept voorstel om tot een landelijke dekking te komen. Uit de reeds gepubliceerde rapporten blijkt dat op drie na, de overige regio's ook met dit vraagstuk kampen.

2.1 criterium 1.2

II. VT voert de triage uit en start het onderzoek binnen 5 dagen na ontvangst melding.

III. VT rondt onderzoeken binnen 10 weken na het besluit over de noodzakelijke vervolgstappen naar aanleiding van de melding af.

Reactie:

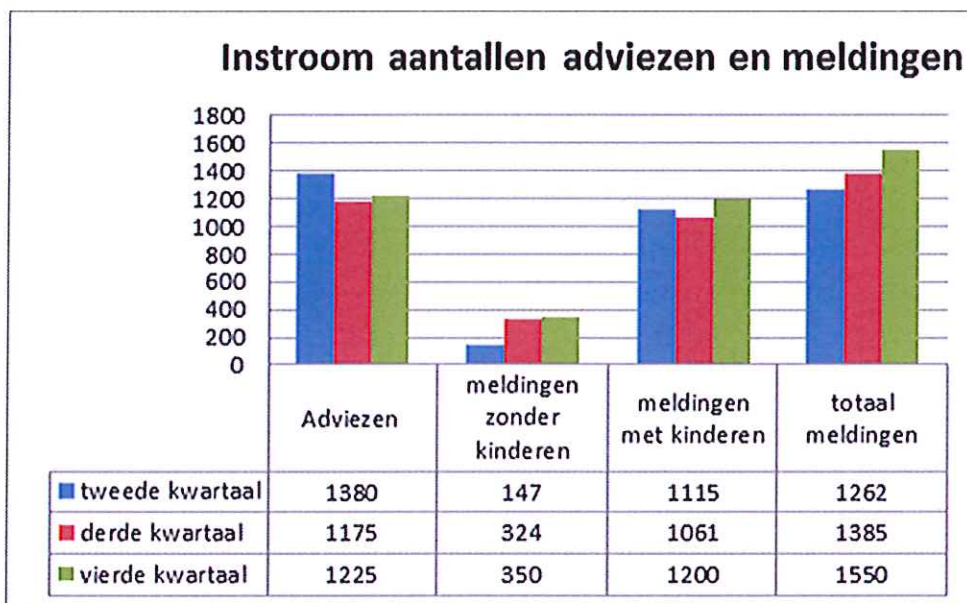
Deze punten betreffen het niet in alle gevallen halen van de wettelijke termijnen voor het uitvoeren van triages en het starten en afronden van onderzoeken. Dit verbeterpunt heeft hoge prioriteit voor het college. Zij onderschrijft de bevinding van de inspecties dat wachttijden bij Veilig Thuis ontoelaatbaar zijn. Beide verbeterpunten hebben te maken met een hogere instroom, de werkvoorraad en de wachtlijst. Veilig Thuis heeft sinds de zomer 2015 te maken met oplopende wachttijden. Al dit najaar werd voorzien dat Veilig Thuis niet volledig zou voldoen aan de wettelijke termijnen ten aanzien van het oppakken en afronden van haar taken. Daarom is in oktober 2015 8 extra FTE ingehuurd voor het doen van 160 onderzoeken. Ondanks deze extra capaciteit om wachttijden te voorkomen en de wachtlijst weg te werken is deze, eind 2015, nog onvoldoende verminderd.

De beheersmaatregelen om de wachttijden bij Veilig Thuis op te heffen zijn op 15 december 2015 in het college van B&W besproken. De belangrijkste maatregel die door het college genomen is, is zo snel mogelijk uitbreiding van capaciteit in 2016 te realiseren en hiervoor €500.000 beschikbaar te stellen uit de begrotingen Jeugd, Zorg en de GGD. Omdat de begrotingen voor 2016 hier onvoldoende ruimte voor bieden, wordt dit meegenomen in voorjaarsnota 2016. Het voorstel voor bekostiging van extra inzet wordt nog besproken in de regionaal bestuurlijke commissie Veilig Thuis/Regioaanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, waarbij gekeken zal worden welke bijdrage de betreffende gemeenten leveren.

Als oorzaken voor de oplopende wachttijden geeft Veilig Thuis het volgende aan:

Ten opzichte van het tweede en derde kwartaal, is de instroom met 23% toegenomen (zie onderstaande tabel). Verklaringen hiervoor zijn dat er een betere regionale bekendheid onder professionals en burgers is, de openingstijden verruimd zijn en er een succesvolle landelijke campagne loopt.

Daarnaast speelt mee, dat Veilig Thuis een organisatie in opbouw is. Bij de introductie van het nieuwe registratiesysteem en het opstarten van het Centrum Seksueel Geweld, waarvoor Veilig Thuis de frontoffice taken gaat uitvoeren, zijn scholingsuren nodig. Dat heeft geleid tot minder klantcontacturen.

Naast de inzet van extra personele capaciteit is een ander belangrijk punt om wachttijden te bestrijden het op korte termijn maken van nadere afspraken met de lokale teams en de gecertificeerde instellingen over de doorgeleiding van (politie)meldingen. De gesprekken hierover zijn gaande. Daarbij zal ook gekeken worden welke impact wachtlijsten bij andere organisaties hebben op de werkvoorraad van Veilig Thuis.

Deze nadere afspraken zullen onderdeel uitmaken van het nog op te stellen verbeterplan van Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland.

2.2 criterium 2.1

V. Professionals hebben een actueel beeld van de veiligheid van alle leden van gezinnen en huishouden.

Reactie:

De inspecties constateren dat er niet altijd een actueel beeld is van de veiligheid van alle leden van gezinnen en huishoudens die in contact komen met Veilig Thuis. Dit punt wordt erkend. Ook hier ligt de oorzaak met name in de werkvoorraad. Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland scoort een voldoende als het spoed-situaties betreft, maar een onvoldoende als het gaat om de zaken die op de wachtlijst staan. Er wordt momenteel onderzocht op welke wijze er in de tussentijd beter zicht te houden is op de gemelde jeugdigen en gezinnen waarbij nog geen onderzoek kan starten. 'Best practices' van andere (multidisciplinaire) aanpakken zullen hiervoor gebruikt worden.

Veilig Thuis in samenhang met andere hulp

Hoewel naar het oordeel van de inspecties de samenwerking met ketenpartners en Veilig Thuis goed wordt beoordeeld geven zij aan dat de werkwijze die is overeengekomen tussen de Raad voor de kindbescherming (Raad), Jeugdbescherming Regio Amsterdam (JBRA) en

Veilig Thuis, niet acceptabel is indien er sprake is van een wachtlijst bij JBRA. De inspecties suggereren hier dat er een verband bestaat tussen de overeengekomen werkwijze en de wachtlijst bij JBRA. Dit standpunt van de inspecties wordt door het college niet onderschreven. De werkwijze waarin de Gecertificeerde Instellingen, de Raad voor de Kinderbescherming en Veilig Thuis samenwerken is vastgelegd in een convenant. De afspraak is dat bij spoedeisende zaken direct door Veilig Thuis - indien nodig- wordt gemeld bij de Raad. In alle overige zaken waar ernstige onveiligheid door Veilig Thuis is aangetoond neemt de Gecertificeerde Instelling de zaak over van Veilig Thuis en handelt de casus conform het convenant verder af. Het hebben van een wachtlijst bij Jeugdbescherming is niet van invloed hierbij, aangezien de afspraak gemaakt is dat casussen van Veilig Thuis met voorrang worden opgepakt. Als Veilig Thuis tijdens een onderzoek tot de conclusie komt dat er direct een gezinsmanager aan het gezin gekoppeld moet worden en dat gebeurt niet, dan is de afspraak dat Veilig Thuis escaleert. JBRA geeft aan dat dit in 10 zaken is gebeurd in 2015.

De wachtlijsten bij JBRA zijn bij ons bekend. Zij zijn het gevolg van het feit dat JBRA er onvoldoende in slaagt om personeel te werven dat over voldoende competenties beschikt om het zware werk binnen de gecertificeerde instelling uit te voeren. De wethouder Jeugd volgt deze ontwikkelingen op de voet. Zij heeft er enerzijds begrip voor dat JBRA hoge criteria aanlegt bij de werving. Het kost immers nog veel inzet van middelen om met begeleiding en scholing van nieuwe medewerkers ervaren gezinsmanagers te maken. Anderzijds is het zeer problematisch dat cliënten in deze omstandigheden niet direct geholpen worden. De wethouder Jeugd zal u over de voortgang ten aanzien van het bestrijden van wachttijden bij JBRA blijven informeren.

Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland ook "good practice"

Niet onvermeld mag blijven dat Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland op een groot aantal onderdelen van het toetsingskader (zie hiervoor de bijlage in het inspectierapport) een voldoende heeft gekregen. Veilig Thuis beschikt bijvoorbeeld over hoogwaardig geschoold personeel en kan tijdens kantoortijden een beroep doen op gedragswetenschappers en andere gespecialiseerde professionals, zoals psychiaters, verslavingsdeskundigen of geriateren.

Naast de verbeterpunten hebben de inspecties geconstateerd dat Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland haar onderzochte taken op één punt dusdanig weloverwogen en kwalitatief sterk uitvoert, dat de inspecties deze werkwijze als 'good practice' bestempelen. Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland heeft als een van de weinige Veilig Thuis organisaties gezorgd dat 24 uur per dag, 7 dagen per week een Veilig Thuis medewerker bereikbaar is.

Samenhang met andere verbeterplannen

Door de zes betrokken gemeenten van de regio Amsterdam-Amstelland wordt grote urgentie gevoeld om de schouders onder de aanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling er stevig onder te zetten. Veilig Thuis kan nog beter ingebed worden in het sociaal domein. Van belang is de regie op samenwerking tussen Veilig Thuis, de lokale teams en andere relevante partners te versterken. Ook wordt geïnvesteerd in betere implementatie van de meldcode huiselijk

geweld. Hierdoor wordt naar verwachting op termijn door professionals minder beroep gedaan op Veilig Thuis voor adviesvragen.

Ook is Veilig Thuis actiehouder van meerdere resultaatafspraken in het plan van aanpak 'Borgen van veiligheid in kwetsbare gezinnen in Amsterdam'. Dit plan van aanpak is door het college van B&W naar aanleiding van de aanbevelingen uit het inspectierapport van het Samenwerkend Toezicht Jeugd (STJ) op 10 november 2015 vastgesteld en met u besproken in de commissie Jeugd en Cultuur van 8 december 2015.

Ten slotte

De wethouder Jeugd van de gemeente Amsterdam zal namens de regio op 4 februari 2016 deelnemen aan een overleg met staatssecretaris Van Rijn (VWS) en minister Van der Steur (VenJ) over de randvoorwaarden die nodig zijn Veilig Thuis in heel Nederland beter te laten functioneren. De rapporten van de inspecties worden hier uiteraard bij betrokken.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Amsterdam,

secretaris
mr. A.H.P. van Gils

burgemeester
mr. E.E. van der Laan